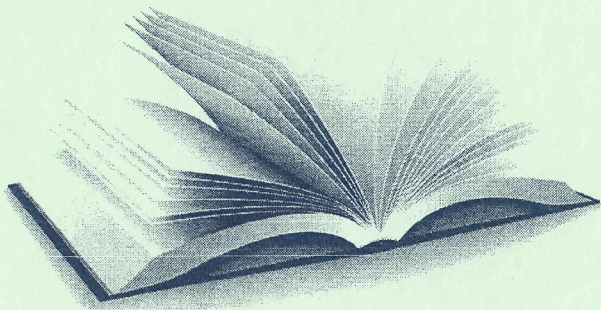

ММЦ' НА
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

**ВІД ЕФЕКТИВНОГО
УПРАВЛІННЯ ДО
ЕФЕКТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ**

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ**

Полтава
ПУЕТ
2013

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**ВІД ЕФЕКТИВНОГО
УПРАВЛІННЯ ДО ЕФЕКТИВНОЇ
ЕКОНОМІКИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ
факультету економіки та менеджменту ПУЕТ
за результатами наукових досліджень
2012-2013 навчального року**

**ПОЛТАВА
ПУЕТ
2013**

УДК 005.1:330.131.5

ББК 65р30я43

В42

Друкується відповідно до наказу по університету № 12-Н від 18 січня 2013 року.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Заступник головного редактора – **О. В. Карпенко**, к. е. н., професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Відповідальний секретар – **Н. М. Бобух**, д. філол. н., доцент, завідувач кафедри української та іноземних мов ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Відповідальний редактор – **О. В. Делія**, к. і. н., декан факультету економіки і менеджменту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Члени редакційної колегії:

М. Є. Рогоза, д. е. н., професор, перший проректор, завідувач кафедри економічної кібернетики (за спеціальністю «Економічна кібернетика») ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

О. В. Березін, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства (за спеціальністю «Економіка підприємства») ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

О. О. Ємець, д. ф.-м. н., професор, завідувач кафедри математичного моделювання та соціальної інформатики (за спеціальністю «Соціальна інформатика») ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор, завідувач кафедри управління персоналом і економіки праці (за спеціальністю «Управління персоналом і економіка праці») ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Від ефективного управління до ефективної економіки : збірник наукових статей магістрів факультету економіки та менеджменту за результатами наукових досліджень 2012–2013 навчального року. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 461 с.

ISBN 978-966-184-218-1

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей «Економічна кібернетика», «Економіка підприємства», «Соціальна інформатика», «Управління персоналом і економіка праці» за результатами наукових досліджень студентів 2012–2013 навчального року.

УДК 005.1:330.131.5

ББК 65р30я43

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено

ISBN 978-966-184-218-1

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2013

Овсяник С. А. Програмне забезпечення для тренажера з теми: «Висловлювання» дистанційного начального курсу «Дискретна математика»	235
Пасько С. Ю. Тренажер з теми «Операції над множинами» для дистанційного начального курсу «Дискретна математика»	238
Проданець С. В. Розробка тренажера дистанційного курсу з теми «Методи знаходження базисного розв'язку транспортної задачі»	242
Скворцов Д. В. Онлайн-тренажер для дистанційного навчального курсу «Випадкові процеси» та програмне забезпечення для нього.....	246
Шклярчук Я. С. Розробка тренажера з теми «Графіки та діаграми в MS Excel» дистанційного навчального курсу «Обробка та організація електронної інформації».....	250

Спеціальність

«Управління персоналом та економіка праці»

Безух Я. В. Система удосконалення оплати праці на підприємстві в сучасних умовах.....	253
Бондаренко Г. А. Управління продуктивністю праці на підприємстві.....	262
Василенко А. М. Еволюція та розвиток мотивації праці	267
Гамалія Л. О. Роль кадрової служби в сучасному підприємстві	274
Дзюбан Д. І. Формування стратегії управління персоналом на підприємстві	279
Замоздра Я. Г. Управління продуктивністю праці на підприємстві.....	284
Заслонкіна В. О. Формування механізму підвищення продуктивності праці на підприємстві.....	289
Жук В. В. Напрями підвищення продуктивності праці на підприємстві.....	292

При розробці електронного тренажеру використано прикладну програму Java-applets мови програмування Java та середовище розробки NetBeans.

Висновки. Було розроблено тренажер з теми «Операції над множинами» дистанційного навчального курсу «Дискретна математика». В час, коли в університети впроваджується дистанційне навчання, використання тренажерів є необхідним засобом для підвищення рівня практичних навичок студентів з конкретної теми або цілої дисципліни. При їх використанні студенту не обов'язково потрібен викладач. Він в будь-який час завдяки мережі Інтернет може пройти даний тренінг.

Список використаної літератури

1. Програмні засоби створення і супроводу розподіленого навчального середовища: підр. / І. В. Сергієнко, М. М. Глибовець, С. С. Гороховський, А. М. Глибовець. – К. : Національний університет «Киево-могилянська академія», 2012. – 710 с.
2. Системи дистанційного навчання : навч. посіб. / Б. Демида, С. Сагайдак, І. Копил. – Львів : Національний університет «Львівська політехніка», кафедра автоматизованих систем управління, 2011. – С. 101–111.
3. Java, Flash, PHP. Вільна енциклопедія «Вікіпедія» [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki/>
4. Ємець О. О. Дискретна математика : навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни для студ. напряму 6.040302 «Інформатика» / О. О. Ємець, Т. О. Парфьонова. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009 – 289 с.

УДК 004.0

РОЗРОБКА ТРЕНАЖЕРА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ З ТЕМИ «МЕТОДИ ЗНАХОДЖЕННЯ БАЗИСНОГО РОЗВ'ЯЗКУ ТРАНСПОРТНОЇ ЗАДАЧІ»

**С. В. Проданець, магістр спеціальності «Інформатика»
О. О. Ємець, д. ф.-м. н., професор – науковий керівник**

Ключові слова: дистанційне навчання, тренажер, транспортна задача, метод північно-західного кута, метод найменшої вартості.

Постановка проблеми. Використання дистанційного навчання для підготовки спеціалістів є перспективним напрямом освіти, адже дає змогу виходити за рамки обмежень, які накладають відстань, шлях, а також інші перешкоди [1].

Важливим питанням дистанційного навчання є перевірка знань та відпрацювання і закріплення технічних навичок розв'язання задач. Для розв'язування цих питань використовуються тренажери, як засіб дистанційної освіти [2].

Однією з необхідних умов розвитку сучасної економічної науки є застосування точних методів кількісного аналізу, широке використання математики. Зараз новітні досягнення математики та сучасної обчислювальної техніки знаходять все більш широке застосування в економічних дослідженнях, плануванні та менеджменті. Цьому сприяє розвиток таких розділів математики, як математичне програмування, теорія ігор, теорія масового обслуговування, а також бурхливий розвиток високошвидкісної комп'ютерної техніки. Однією з актуальних задач лінійного програмування є транспортна задача. Ця задача отримала в останній час широке поширення в теоретичних розробках і практичному застосуванні на транспорті і в промисловості. Особливо важливе значення вона має у справі раціоналізації поставок найважливіших видів промислової, сільськогосподарської продукції, а також оптимального планування вантажопотоків і роботи різних видів транспорту [1,2]. Тому розробка тренажера дистанційного навчання з цієї теми є важливою задачею освіти для підготовки майбутніх спеціалістів.

Аналіз основних досліджень і публікацій. У [1–2] розглянуто проблеми запровадження дистанційної освіти та використання тренажерів. У працях [3–7] йдеться про транспортні задачі.

Формулювання мети. Метою роботи є розробка тренажера з теми «Методи знаходження базисного розв'язку транспортної задачі» дистанційного навчального курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» за допомогою мови програмування Java.

Виклад основного матеріалу дослідження. Математична модель транспортної задачі має [3–5] такий вигляд:

$$Z = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n c_{ij} x_{ij} \rightarrow \min, \quad (1)$$

за обмежень

$$\sum_{j=1}^n x_{ij} = a_i \quad i = \overline{1, m}, \quad (2)$$

$$\sum_{i=1}^m x_{ij} = b_j \quad j = \overline{1, n}, \quad (3)$$

$$x_{ij} \geq 0, \quad (4)$$

де a_i, b_j, c_{ij} – задані дійсні числа.

Маємо модель (1)–(4) знаходження такого плану, який задовольнив би поставлені обмеження при мінімізації цільової функції.

Будемо розглядати такі методи [6, 7] пошуку базисного розв'язку транспортної задачі:

- метод північно-західного кута,
- метод найменшої вартості.

Тренажер може використовуватись для двох видів користувачів: викладача та студента.

Особливості використання тренажера студентом:

- створена форма авторизації для кожного зареєстровано студента;
- є можливість ознайомитися з теоретичним матеріалом по темі, який розділений на інформаційні блоки;
- реалізовано функцію тренажера, що дозволяє практично розв'язувати транспортні задачі за обраним методом з перевіркою відповідей та підказками програми;
- є можливість перегляду інформації по авторизованому користувачу, такої як час проходження курсу, результати тестів;
- реалізовано можливість відправки повідомлень викладачеві.

Особливості використання тренажера викладачем:

- авторизація викладача в програмі;
- можливість перегляду, створенню або видаленню профілів студентів;
- відстеження результатів студентів, наприклад проходження тренажеру, час перебування в програмі;
- редагування та додавання теоретичних відомостей, а також завдань тестів та тренажеру;
- роздрукування даних по кожному студенту;
- відправлення повідомлення студентам.

Висновки. Новизною роботи є створення тренажеру з теми «Двоїстий симплекс-метод» для дистанційного навчання з курсу «Методи оптимізації та дослідження операцій» мовою програмування Java.

Список використаних джерел

1. Антонов В. М. Сучасні комп'ютерні мережі / В. М. Антонов. – К. : «МК-Прес», 2005. – 480 с. – ISBN 966–96415–5–1.
2. Дибкова Л. М. Інформатика і комп'ютерна техніка : навч. посіб. / Л. М. Дибкова. – 2-ге вид., перероб., допов. – К. : Академвидав, 2005. – 416 с. – ISBN 978–617–572–009–7.
3. Акулич И. Л. Математическое программирование в примерах и задачах / И. Л. Акулич. – М. : Высш. шк. 1986. – 230 с.
4. Зайченко Ю. П. Исследование операций : Сборник задач / Ю. П. Зайченко, С. А. Шумилова. – К. : Вища шк., 1984. – 326 с.
5. Вентцель Е. С. Исследование операций / Е. С. Вентцель. – М. : Сов. радио, 1972. – 268 с.
6. Кузнецов А. В. Вища математика. Математичне програмування / А. В. Кузнецов, В. А. Сакович, Н. І. Холод. – Мінськ : Высшая школа, 2001. – 367 с.
7. Наконечний С. І. Математичне програмування : навч. посіб. / С. І. Наконечний, С. С. Савіна. – К. : КНЕУ, 2003. – 452 с.